

SOTSIAALMINISTEERIUM

TÜ Kliinikum
kliinikum@kliinikum.ee

Teie 05.08.2026 nr 14.1-2/6121

Meie 03.09.2026 nr 1.5-1.1/1960-2

**Vastus Tartu Ülikooli Kliinikumi
pöördumisele seoses kiirabi konkursiga**

Lugupeetud Priit Perens

Täname Tartu Ülikooli Kliinikumi arvamuse eest kavandatavate kiirabisüsteemi muudatuste kohta.

Kavandatava kiirabikonkursi eesmärk ei ole kulude kokkuhoid ega meditsiinilise abi taseme vähendamine. Eesmärk on ajakohastada 2012. aasta vajadustest lähtudes kujundatud kiirabivõrku ning saavutada parem tasakaal patsientide tegelike vajaduste ja kiirabisüsteemi võimekuse vahel. Uus võrk peab arvestama 2026. aasta rahvastiku paiknemise ja ravivajaduste, kiirabibrigaadide tegeliku koormuse ning tulevikuprognosidega.

Muudatuste keskmes on eesmärk tagada patsiendile vajalik abi võimalikult kiiresti ja seda sõltumata tema elukohast. Eestis säilib meditsiiniline kiirabi, mida juhib tervishoiutöötaja ja kus kliinilised otsused tehakse patsiendi seisundi põhjal. Kiirabi kliiniline otsustustase ei vähene. Seniste ettepanekute kohaselt suureneb kiirabi koguvõimekus, brigaadide arv kasvab, abi tuuakse inimestele lähemale ning arsti roll kiirabis muutub selgemaks. Arstlikku kompetentsi soovitakse kasutada eeskätt nende patsientide abistamiseks, kelle seisundi puhul annab arsti sekkumine suurima lisaväärtuse.

Kiirabivõrgu ajakohastamine eeldab olemasolevate ressursside ümberpaigutamist. 30. juunil esitletud ettepanekute järgi võib mõnes piirkonnas, kus praegu tegutseb mitu brigaadi, nende arv väheneda, et luua uusi brigaade piirkondadesse, kuhu abi jõuab praegu kõige aeglasemalt. Seega tuleb muudatuste mõju hinnata mitte üksiku asutuse või piirkonna, vaid üleriigilise kiirabivõrgu kui terviku vaates.

Muudatused lähtuvad Sotsiaalministeeriumi, Tervisekassa, Terviseameti ja Eesti Kiirabi Liidu koostöös valminud kiirabi arengusuundadest ning neid kavandatakse andmepõhiselt. Samal ajal peab kavandatav mudel olema mehitamise ja rahastamise seisukohalt realistlik ning jätkusuutlik ka pikemas perspektiivis.

Rõhutame, et kiirabivõrku puudutavaid muudatusi ei ole veel lõplikult kinnitatud. Seniseid ettepanekuid hinnatakse koostöös valdkonna ekspertide ja teenuseosutajatega ning edasiste otsuste tegemisel võtame arvesse ka Tartu Ülikooli Kliinikumi pöördumises esitatud seisukohti.

Palute oma pöördumises mitte kinnitada uut teeninduspiirkondade jaotust ega brigaadide koosseisu enne kaasamisprotsessi läbimist. Praeguseks oleme saanud mitmelt osapoolelt

tagasisidet, et senine kaasamine ei ole olnud piisav. Võtame seda tagasisidet arvesse ning täiendame kaasamisprotsessi.

Ootame Eesti Kiirabi Liidult täiendavat piirkondlikku sisendit kiirabivõrgu uuendamiseks. Sotsiaalministeerium, Tervisekassa ja Terviseamet on jätkuvalt avatud edasisteks aruteludeks. Eesti Kiirabi Liidu esindajatele on antud juurdepääs andmetele, millele oleme seni muudatuste kavandamisel tuginenud. Samal ajal peab valdkonna ekspertide sisend arvestama kokkulepitud arengusuundadega ning riigi võimalustega brigaadide mehitamisel ja rahastamisel.

Teete ettepaneku kutsuda ühisele arutelule kiirabi juhtrühm, arendusnõukogu, mõjutatud kiirabiasutused, piirkondlikud haiglad, Häirekeskus ja teised asjaomased partnerid. Teie ettepaneku kohaselt osaleks arutelul vähemalt 17 osapoolt, kes esindavad erinevaid vaateid. Selleks, et kõik seisukohad saaksid sisuliselt läbi arutatud, oleme valmis kasutama erinevaid formaate, sealhulgas väiksemas ringis kohtumisi ja kirjalikku arvamuste vahetamist. Tartu Ülikooli Kliinikumi esindajatega on kohtumine kokku lepitud 4. septembriks.

Nõustume Teie seisukohaga, et tuleb kokku leppida süsteemi seiremõõdikud, mille abil saab hinnata muudatuste edukust. Need on vajalikud, et hinnata muudatuste mõju abi kättesaadavusele, kvaliteedile ja patsiendiohutusele ning otsustada, kas muudatusi tuleb korrigeerida või täiendada. Seiremõõdikud lepatakse samuti kokku koostöös Eesti Kiirabi Liiduga.

Palute selgitada, kuidas on konkursi senisel ettevalmistamisel täidetud arengusuundades sätestatud nõudeid ekspertide ja partnerasutuste kaasamise ning andmepõhise otsustamise kohta

Konkursi kavandamisel kasutasime kiirabi analüüsi- ja statistikamooduli andmeid, Tervisekassa kiirabikaartide analüüsi, brigaadide hõivatuse andmeid, Tartu Ülikooli 2023. aastal tehtud analüüsi, mille tulemused on esitatud raportis „Inimkeskse haiglaeelse erakorralise meditsiinilise abi analüüs“, ning muid asjakohaseid andmeid. Lisaks võrdleme Eesti kiirabisüsteemi korraldust ja tulemusi teiste riikide praktikate ning tulemustega, eeskätt Nordic-Baltic EMS võrgustiku raames.

Partnerasutuste kaasamise kavandamisel oleme pidanud arvestama asjaoluga, et suur osa kiirabivaldkonna ekspertidest kuulub ühtlasi kiirabibrigaadi pidajate juhtkonda. Eelmise konkursi korraldamisel 2013. aastal tõi sarnane olukord kaasa Terviseameti tegevuse avaliku kritiseerimise ning tekitas kahtlusi konkursi läbipaistvuse ja erapooletuse suhtes. Soov vältida huvide konflikti või selle näivust on mõjutanud senise kaasamise korraldust. Samas näeme saadud tagasiside põhjal, et käesoleva konkursi ettevalmistamisel jäi kaasamine ebapiisavaks. Võtame seda tagasisidet arvesse ja parandame edasist kaasamist.

Kokkuvõttes ei ole kiirabivõrgu uuendamise eesmärk vähendada meditsiinilise abi taset ega muuta kiirabi pelgalt transporditeenuseks. Eesmärk on suurendada kiirabi koguvõimekust, paigutada brigaadid senisest täpsemalt tegeliku abivajaduse järgi ning muuta nii kiirabi kui ka arstlik tugi üle Eesti ühtlasemalt kättesaadavaks. Muudatuste tulemusel peab kujunema patsiendikeskne ja jätkusuutlik kiirabisüsteem, mis suudab arvestada nii praeguste vajaduste kui ka tulevaste muutustega.

Enne lõplike otsuste tegemist analüüsime Eesti Kiirabi Liidu, teenuseosutajate ja teiste valdkonna ekspertide ettepanekuid ning hindame nende kooskõla olemasolevate andmete, patsiendiohutuse ning riigi mehitamis- ja rahastamisvõimalustega.

Täname Tartu Ülikooli Kliinikumi põhjaliku tagasiside ja valmisoleku eest panustada kiirabisüsteemi arendamisse. Loodame konstruktiivse koostöö jätkumisele ning oleme valmis esitatud ettepanekuid 4. septembri kohtumisel arutama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

Lisaadressaadid: Tervisekassa
Terviseamet